

Kyrksläotts kommuns utlåtande som gäller miljöministeriets lagförslag om datasystemet för den byggda miljön (RYTJ)

Kommunstyrelsen 15.08.2022 § 251
779/03.00.00/2022

Beredare

kommunarkitekt Tero Luomajärvi och GIS-expert Rita Pihlaja,
fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi

Miljöministeriet har i en begäran daterad 17.6.2022 begärt ett utlåtande av Kyrksläotts kommun om lagen om det nya datasystemet för den byggda miljön. Miljöministeriet har inte begärt utlåtande av alla kommuner, utan bara av 17 kommuner, av vilka Kyrkslätt är en.

Lagen är en del av den digitala omställningen inom den byggda miljön och reviderar lagstiftningen om markanvändning och byggande. Tiden för hörande pågår till 12.8.2022. Kyrksläotts kommun har fått förlängd tid av miljöministeriet för inlämning av utlåtande till 16.8.2022.

Sammandrag av kommunens utlåtande

Datasystemet för den byggda miljön (RYTJ) syftar till att underlätta många bygg- och markanvändningsprocesser på riksinvå. Väl genomfört främjar RYTJ den riksomfattande utvecklingen, utvecklar digitaliseringen och sparar kostnader på lång sikt. Kommunerna och de statliga verken samt andra aktörer inom branscher drar nytta särskilt av kompatibiliteten med datamodeller som är enhetliga på riksnivå och maskinläsbarheten.

Lagförslaget innehåller ändå flera punkter som inte stöder de anförda syftena. Inte heller enbart datasystemet för den byggda miljön i sig löser de nuvarande kompatibilitetsproblemen.

En viktig observation är att dela upp regleringen av markanvändning och byggande i tre olika lagar (bygglagen, RYTJ-lagen och områdesanvändningslagen) samt i flera förordningar som utfärdas senare. Uppdelningen fördunklar bedömningen av helheten av markanvändning och byggande. Man har inte kunnat bedöma samverkan av lagarna och förordningarna eftersom en del av författningarna inte har beretts.

Kyrksläotts kommun lyfter särskilt fram bl.a. följande aspekter:

- datasystemet orsakar kommunerna kostnader som kommunen måste förbereda sig för i sin budget, eftersom det verkar som att staten inte kommer att kompensera kostnaderna för kommunerna till fullt belopp
- lagförslaget ställer krav på kommunerna, men förutsätter inte detsamma av de statliga myndigheterna
- det är ojämnt om Finlands miljöcentral kan sälja material som uppstår i kommunernas processer samtidigt som det bara uppstår kostnader för kommunerna
- uppdelningen av behandlingen av byggnadsuppgifter i flera lagar (bygglagen, RYTJ-lagen och områdesanvändningslagen) fördunklar kommunens byggnadstillsyns och byggarens ansvar och skyldigheter
- helheten av flera lagar (byggnadslagen, RYTJ-lagen och områdesanvändningslagen) kan orsaka kommunerna betydande kostnader
- det är inte möjligt att leverera byggnadsuppgifterna enligt RYTJ-lagen från och med 1.1.2024, utan det behövs en övergångsperiod för lagen, däremot är övergångsperioden för områdesanvändningsuppgifterna lämplig.

- kommunen kan inte svara för riktigheten av uppgifterna, om uppgifterna redigeras i RYTJ eller om uppgifterna misstolkas
- kommunen är mycket bekymrad över lagens inverknings på kommunekonomin, eftersom lagförslaget medför mycket utvecklingsarbete med datasystem, vars omfattning ännu är svår att bedöma. Lagförslaget ger kommunerna inga lättnader i kostnaderna som orsakas av den lagenliga helheten.

I lagförslaget ingår också lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen. Kommunen förhåller sig positiv till utarbetande av planuppgifterna i en datamodell som är enhetlig på riksnivå men förutsätter att man i den fortsatta beredningen av lagen tydligt lyfter fram vilken representation av planen som i fortsättningen har rättsliga inverknings, det vill säga om det är en datamodell eller en kartutskrift.

Kyrksläotts kommun instämmer i Kommunförbundets kommentar om lagberedningen: "Kommunförbundet framför sin allvarliga oro över att lagen om datasystemet för den byggda miljön och den lag som nu är på remiss och beredningen av lagarna i anslutning till den i miljöministeriet inte har följt god lagberedningssed."

Länken till utlåtandetjänsten där alla givna utlåtanden finns:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=24734ded-e28b-4ca6-b229-dcdfcdf7afbd>

Föredragande	Kommundirektör Tarmo Aarnio
Beslutsförslag	Kommunstyrelsen beslutar 1 ge Kyrksläotts kommuns utlåtande, som ingår som bilaga och som gäller miljöministeriets lagförslag om datasystemet för den byggda miljön (RYTJ). 2 justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.
Behandling	Direktör för samhällstekniska väsendet Anna-Kaisa Kauppinen redogjorde för ärendet vid sammanträdet och lämnade sammanträdet efter denna paragraf kl. 18.29.
Beslut	Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.